

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/26/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014201272
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014201272.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa: C. N., M. L.. XXX/XX, L. V., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X, z 10. júla 2014, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. decembra 2014 č. k. 5Sd/72/2014-12, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 9. decembra 2014 č. k. 5Sd/72/2014-12 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom z 9. decembra 2014 č. k. 5Sd/72/2014-12 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 10. júla 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku podľa § 142 ods. 4 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 306/1991 Zb. (ďalej len „zák. č. 100/1988 Zb.“) a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 721/2004 Z. z. (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“).

Súd prvého stupňa mal preukázané, že navrhovateľ podal žiadosť o priznanie starobného dôchodku od 24. marca 2011. V konaní o priznanie starobného dôchodku potvrdením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zo dňa 26. júla 1996 preukázal, že dňom 30. júna 1996 bol prepustený zo služobného pomeru a bol mu priznaný príspevok za službu. Na nárok na výsluhový príspevok a jeho výšku mu bola zhodnotená doba služby v počte 33 rokov v I. kategórii funkcií. Keďže získal najmenej 30 rokov zamestnania v služobnom pomere a vykonával najmenej 33 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií, vznikol mu nárok na príspevok za službu podľa § 119-§ 120 zák. č. 410/1991 Zb. od 1. júla 1996, t.j. pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. Podľa § 259 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z dôchodkového zabezpečenia, ktoré

vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa rozhodnuté, sa rozhoduje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004. Podľa § 142 ods. 4 písm. b/ zák. č. 100/1988 Zb. o dávke dôchodkového zabezpečenia rozhoduje odbor sociálneho zabezpečenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi nevznikol podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, a to ani s prihliadnutím na ust. § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pretože nespĺňa podmienku nepretržitého zamestnania od vzniku nároku na starobný dôchodok o 31. decembra 2003, odporkyňa nie je príslušná na rozhodnutie o starobnom dôchodku navrhovateľa. Žiadosť o priznanie starobného dôchodku z 24. marca 2014 bola zamietnutá a bola postúpená útvaru sociálneho zabezpečenia - Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia Bratislava.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Poukázal na odôvodnenie rozsudku, kde sa uvádza, že Sociálna poisťovňa nie je príslušná na vydanie rozhodnutia o starobnom dôchodku a že v tejto veci rozhoduje útvar sociálneho zabezpečenia Vojenského útvaru sociálneho zabezpečenia v Bratislave. Z dôvodu, že krajským súdom nebol oboznámený so stanoviskom od uvedeného úradu, s rozsudkom krajského súdu nesúhlasil.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu dôvody namietané v odvolaní nepovažovala za opodstatnené. Zdôraznila, že navrhovateľ mal právo nazeráť do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov mu priznáva § 44 OSP a toto svoje právo mohol využiť v čase, kedy sa dákový spis nachádzal na krajskom súde.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a podľa § 492 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom súdneho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku od 24. marca 2011 podľa zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zák. č. 306/1991 Zb. a podľa zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zák. č. 721/2004 Z. z.

V prejednávanej právnej veci podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že žiadateľ o starobný dôchodok -navrhovateľ, bol dňom 30. júna 1996 prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR a bol mu od 1. júla 1996 priznaný príspevok za službu podľa § 119 a §120 zák. č. 410/1991 Zb. Na nárok na výsluhový príspevok a jeho výšku mu bola zhodnotená doba služby v ozbrojených silách od 18. roku veku v počte 33 rokov v I. kategórii funkcií. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že po priznaní výsluhového príspevku navrhovateľ už nebol zamestnaný, len evidovaný na úrade práce od 8. augusta 1996 do 10. marca 2003. Na povinnom alebo dobrovoľnom dôchodkovom poistení nebol.

V zmysle § 259 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2004 v konaniach o nárokoch na dávky a výplatu dávok z dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 142 ods. 4 zák. č. 100/1988 Zb. o dávkach dôchodkového zabezpečenia rozhodujú, pokiaľ ide o b) príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a o vojakov z povolania v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra, orgán príslušného ministerstva.

V opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu navrhovateľ namietal právne posúdenie uplatneného nároku na starobný dôchodok žiadosťou spísanou dňa 24. marca 2014 s pracovníčkou Sociálnej poisťovne pobočky Prešov. Dôchodok žiadal priznať od 24. marca 2011. V odôvodnení opravného prostriedku poukázal na konania vo veciach bývalých kolegov, ktorí odchádzali do výsluhového dôchodku v tom čase, ako on a na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V zmysle citovaného § 157 ods. 2 OSP musí odvolací súd konštatovať, že rozsudok krajského súdu reagoval na podstatné námietky navrhovateľa a že z jeho odôvodnenia je zrejmé, ako dospel k záveru o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporkyne. Krajský súd po oboznámení sa s predmetom konania a s pripojeným spisom odporkyne podľa § 132 ods. 1 písm. a/ zák. č. 100/1988 Zb. správne konštatoval, že žiadateľ o starobný dôchodok podmienky nároku na starobný dôchodok splnil dovŕšením 55 rokov veku dňa 25. februára 1998. Nárok na starobný dôchodok v posudzovanej právnej veci podľa zákona o sociálnom poistení nevznikol ani s prihliadnutím na ust. § 261 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, pretože nebolo preukázané zákonné podmienky uvedené v § 261 ods. 1 tohto zákona, t.j. nepretržité zamestnanie od vzniku nároku na starobný dôchodok do 31. decembra 2003. Vychádzajúc z ust. § 159 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a z právnych skutočností preukázaných žiadateľom pred podaním žiadosti o starobný dôchodok, nebola daná príslušnosť Sociálnej poisťovne, ústredie, Bratislava na konanie o predmetnej žiadosti. Rozhodovať o nej je vecne príslušné Ministerstvo vnútra SR, odbor sociálneho zabezpečenia.

Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v prejednávanom prípade sa krajský súd dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami, ktoré uplatnil navrhovateľ v opravnom prostriedku. V odôvodnení napadnutého rozsudku na ne dostatočne reagoval. V uvedenej súvislosti dáva senát najvyššieho súdu do pozornosti Uznesenie ústavného súdu Slovenskej republiky č. IV. ÚS 378/08-55 zo dňa 16.12.2008, v ktorom ústavný súd zaujal právne stanovisko k výkladu ust. § 157 ods. 2 OSP keď okrem iného poukázal aj na judikatúru ESLP ktorá nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazu strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993). Argument navrhovateľa uvedený v odvolaní proti rozsudku krajského súdu takúto právnu ochranu nemá. Tak, ako to správne odporkyňa poznamenala vo vyjadrení k odvolaniu, podľa § 44 OSP účastník konania má právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov. Obdobne sa toto práva vzťahuje aj na nahliadanie do spisu odporkyne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 492 ods. 1, 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 492 ods. 1, 2 S.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 veta prvá OSP a v spojení s ust. § 250l ods. 2 a s § 246c veta prvá OSP a s § 224 ods. 1 O.s.p. Účastníkom náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože navrhovateľ nemala úspech vo veci a odporkyňu zákonodarca náhradu trov konania v zásade nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

veta tretia zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.